

28 december 1969

DOOPDIENST

Lezingen: Handelingen 8,26-40
Lukas 9,46-48

Er is een andere stemming vandaag, in dit huis, anders dan andere zondagen. We houden een doopdienst. We dopen kleine kinderen. Is het anders omdat het om de doop gaat? Steeds meer mensen vinden het niet vanzelfsprekend om kleine kinderen te dopen. Of is het anders vandaag omdat het om kleine kinderen gaat? - Straks, als het water vloeit, is er weer die vertedering, ontroering, die glimlach, die we altijd tegenkomen bij de doop van kleine kinderen. - De hulpeloosheid van deze kinderen zal er wel iets mee te maken hebben. Er wordt maar gedaan met hen. Ze hebben zelf niets in te brengen.

Ja, ze hebben niets in te brengen en ze kunnen het ook niet. Wat er gebeurt vandaag, doen wij. Kleine kinderen worden gedoopt, maar wij, grote mensen, doen het. Niet zij brengen iets in, maar wij brengen alles in.

Wij brengen iets in. Het is gemakkelijk te zeggen: wij brengen ons gelooven in, ons christen willen zijn. Maar wat betekent dat? - Naast alle vertedering is er soms ook een gefirriteerdheid, omdat er met kinderen iets gedaan wordt, waar ze zelf geen klaarheid over hebben. Dopen is voor ons, nu soms, van kinderen christenen maken, terwijl we zelf niet klaar weten of we wel christen moeten of willen zijn.

Waarom zouden we christen zijn? We hebben al lang ontdekt, dat de daden van christenen niet beter zijn dan die van de niet-christenen. En ondanks ons zelf, soms, moeten we erkennen dat we ook onze idealen en motieven met niet-christenen gemeen hebben. Daden, motieven, idealen, we hebben dezelfde als de "anderen". Waarom dan nog christen? Waarom nog dopen?

Er is maar één reden voor. En dat is eigenlijk een hoogst traditionele reden. Ik zeg dat zo, omdat langzaam maar zeker het verleden, de traditie een taboe begint te worden. En toch is het zo dat we maar één reden hebben om christen te zijn. We willen ons aansluiten bij het verleden. We voelen ons verbonden met, we willen ons verbonden voelen met Jezus van Nazareth, "die man van lang geleden". We willen in deze man mens-zijn herkennen op ideale wijze. Zo mens-zijn als hij: dat is het. Daaraan voelen we ons verwant. Dat mens-zijn, dat is het. Hij deed het ideaal, goddelijk. Dopen van onze kinderen is getuigen, dat dat onze bedoelingen, onze verwachtingen zijn van onze kinderen.

Alleen, gedoopt worden is ook lid worden van een kerk. En dan voelen we de vragen rijzen. De feitelijke kerk? En welke dan? De Rooms Katholieke kerk met al haar instituten en structuren?

Jezus van Nazareth kennen we in feite alleen maar, zoals hij in de Bijbel verkondigd wordt. En de Bijbel is in feite alleen maar iets, alleen maar een levend boek zoals het van geslacht op geslacht overgeleverd en beleefd wordt in de Kerkgemeenschap, de feitelijke. We kennen Jezus van Nazareth alleen maar doordat de feitelijke Kerk hem aan ons overlevert. De feitelijke Kerk, die verscheurd is en die beladen is met eeuwenlange, met dagelijkse schuld. Die Kerk levert ons Jezus over, inderdaad in dubbele zin, op een dubbelzinnige wijze: het overleveren waar Paulus van spreekt - het doorgeven vanuit het verleden naar de toekomst, én het overleveren op de wijze van Judas, het verraden. En dat gaat altijd samen. Wie bij Jezus van Nazareth wil behoren, móét willen behoren bij dat volk, dat hem overlevert: doorgeeft en verraadt. Alleen via dat volk ontmoeten we de beleefde Bijbel, hoe dan ook, en alleen dan komen we Christus tegen.

Dat verraden is duidelijk, maar dat doorgeven van Hem. Dat is juist omdat Hij een belofte inhoudt, omdat die belofte is, dat vrede, veiligheid, geluk, leven toch mogelijk zijn. Daarom, om die belofte willen we, dat deze kinderen tot die gemeenschap zullen behoren, de gemeenschap die ondanks het verraad die belofte toch maar levend houdt.

We voelen immers, dat onze kinderen geboren worden in een wereld, tussen mensen, waar het kwaad hoogtij viert. We voelen immers, dat onheil, onvrede, onveiligheid, ongeluk en dood het leven bedreigen. En daarom, omdat het kind geboren wordt met die erfenis, met die erfzondigheid, omdat we onze kinderen daarvan vrij willen maken, omdat we hen willen laten leven met uitzicht, daarom dopen we hen, om hen in die gemeenschap, in die Kerk binnen te voeren. Die Kerk, die hoe dan ook toch die belofte wil levend houden, toch altijd weer opnieuw Hem, Jezus van Nazareth, zoekt.

Wat we straks gaan doen, is van dit alles getuigen. Ouders getuigen van hun hoop, hun verwachting, hun bedoelingen voor hun kinderen. Ouders vragen aan ons allen, dat deze zeven kinderen bij ons mogen behoren. Bij ons, die als die Etiopiër onderweg zijn door ons leven, door de geschiedenis, met een Boek dat we dikwijls niet begrijpen; met Jezus van Nazareth, die we dikwijls verraden. Bij ons, die toch ook maar net als die Etiopiër vreselijk verlangen, dat Hij ons inspirerend verkondigd wordt, dat Hij met ons mee trekt, al is het dan maar af en toe, als een lifter, voor een klein stukje; als het tenminste af en toe maar even helder wordt: die Belofte.

En in onze beste ogenblikken verkondigen we Hem en beleven we Hem zoals Jesaia zegt: als de mens die niet neemt, maar geeft; als de mens die niet uitsluit, niet oordeelt, niet afbreekt, maar opneemt, vergeeft en bevordert, niet doodt maar levend maakt. "Wie zal zijn geslacht kunnen beschrijven."

Ouders getuigen van hun hoop hierop, en wij getuigen van onze wil hier-toe. En dat allemaal omwille van kinderen, onmondige kinderen, die - hoe wonderlijk - dan volgens het evangelie nog de grootste zijn. De grootste, omdat zij zo vol van vertrouwen zijn in de mensen. Als wij zo zijn, als deze kinderen, dan is laten dopen geen probleem meer: dan is het alleen maar fijn om tot die Kerk te behoren. Dan is overleveren van Jezus niet dubbelzinnig meer. Maar dan is het Koninkrijk Gods ook vol. - En intussen verwachten we, proberen we, toch weer. - Ook nu met deze kinderen.

Th. P. M. Buysman.